

การพัฒนาแบบประเมินเพิ่มสัมงานการสอนของครูประถมศึกษา :
การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดหนองหมู จังหวัดนครสวรรค์

นางสาวลัดดาวัลย์ ชื่อตรง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-638-978-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A DEVELOPMENT OF THE TEACHING PORTFOLIO ASSESSMENT FORMS
FOR ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS : A CASE STUDY
OF WAT NONG MOO SCHOOL, CHANGWAT NAKHON SAWAN

MISS LADDAWAN SEOTRONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Measurement and Evaluation

Department Educational Research

Graduate School

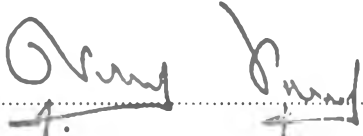
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

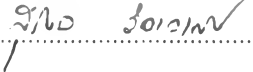
ISBN 974-638-978-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบประเมินเพิ่มสัมมนงานการสอนของครูประถมศึกษา :
การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดหนองหมู จังหวัดนครสวรรค์
โดย นางสาวลัดดาวัลย์ ชี้อตรง
ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชูติวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกันก)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

พิมพ์ขึ้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ลัดดาวัลย์ ชื่อตรง : การพัฒนาแบบประเมินเพิ่มสะสมงานการสอนของครูประถมศึกษา : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดหนองหมู จังหวัดนครสวรรค์ (A DEVELOPMENT OF THE TEACHING PORTFOLIO ASSESSMENT FORMS FOR ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS : A CASE STUDY OF WAT NONG MOO SCHOOL, CHANGWAT NAKHON SAWAN) อ.ที่ปรึกษา : ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 135 หน้า. ISBN 974-638-978-5.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลงานที่แสดงถึงการสอนที่ดีและพัฒนาแบบประเมินเพิ่มสะสมงานการสอนของครูประถมศึกษา โดยศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนวัดหนองหมู จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนระดับประถมศึกษาจำนวน 6 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 1 คน ในการดำเนินการรวบรวมข้อมูลใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

จากการดำเนินการวิจัยสามารถประมวลผลงานและพัฒนาเกณฑ์การประเมินผลงานในเพิ่มสะสมงานการสอนของครูโรงเรียนวัดหนองหมูได้จำนวน 17 ผลงาน 17 เกณฑ์การประเมิน เมื่อนำมาวิเคราะห์คุณภาพในด้านความตรงและความเที่ยงของแบบประเมิน ได้ผลดังนี้

1. ความตรงตามเนื้อหา โดยพิจารณาจากการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ละเกณฑ์การประเมิน มีค่าความตรงอยู่ระหว่าง 0.57 - 1.00
2. ความเที่ยงระหว่างผู้ประเมิน มีค่าเท่ากับ 0.92

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

#3971512327 : MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION
KEY WORD: TEACHING PORTFOLIO / TEACHING PORTFOLIO ASSESSMENT FORMS

LADDAWAN SEOTRONG : A DEVELOPMENT OF THE TEACHING PORTFOLIO ASSESSMENT
FORMS FOR ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS : A CASE STUDY OF WAT NONG MOO
SCHOOL, CHANGWAT NAKHON SAWAN. THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG
PITIYANUWAT, Ph.D. 135 pp. ISBN 974-638-978-5.

The purposes of this research were to study good teaching portfolio and to develop the teaching portfolio assessment forms for elementary school teachers using a case study of Wat nong moo School, Changwat Nakhon sawan. The sample consisted of 6 elementary teachers and 1 principal. The participatory action research was employed to collect the data.

It was found that there were 17 works and 17 rubric scorings for works assessment in teaching portfolio of elementary teachers in Wat nong moo School. The teaching portfolio assessment forms were analyzed to determine the validity and reliability. The findings were as follows :

1. The content validity of the teaching portfolio assessment forms ranged from 0.57 to 1.00
2. The interrater reliability was 0.92

ภาควิชา..... ศึกษาศาสตร์.....

สาขาวิชา..... การวัดและประเมินผลการศึกษา.....

ปีการศึกษา2540.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ที่ได้ให้ความเอาใจใส่และให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณะครูโรงเรียนวัดหนองหมูและชาวบ้านหนองหมูที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยส่วนหนึ่งจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัวชื่อตรงที่ได้ให้กำลังใจอย่างดียิ่งเสมอมา

ลัดดาวัลย์ ชื่อตรง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามคำศัพท์.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	7
ตอนที่ 1 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูดี และการปฏิบัติงานการสอนที่ดี.....	7
ตอนที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพิ่มประสิทธิภาพการสอน.....	17
ตอนที่ 3 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบประเมิน เพิ่มประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา.....	27
ตอนที่ 4 ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	29
โรงเรียนที่ทำวิจัย.....	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	33
การคัดเลือกกรณีศึกษา.....	33
เครื่องมือในการดำเนินการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการดำเนินการวิจัย.....	39
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนวัดหนองหมู.....	39
ตอนที่ 2 การประมวลผลงานและการพัฒนาเกณฑ์การประเมินผลงานในเพิ่ม- สะสมงานการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	68
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบประเมินเพิ่มสะสมงานการสอน.....	106
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	109
อภิปรายผลการวิจัย.....	110
ข้อเสนอแนะ.....	113
รายการอ้างอิง.....	114
ภาคผนวก.....	118
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเกณฑ์การประเมิน.....	119
ข แบบประเมินเพิ่มสะสมงานการสอน.....	120
ประวัติผู้วิจัย.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลงานที่เกิดจากการสอนและควรนำมาสะสมไว้ในแฟ้มสะสมงานการสอน.....	20
2 จำนวนครูและข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนวัดหนองหมู.....	43
3 จำนวนนักเรียนของโรงเรียนวัดหนองหมู ในปีการศึกษา 2540.....	44
4 วิเคราะห์หลักสูตรระบบนิเวศในนาข้าว.....	51
5 วิเคราะห์เนื้อหาและจัดคาบเวลาหลักสูตร “ระบบนิเวศในนาข้าว”.....	53
6 แบบประเมินการปฏิบัติงานกลุ่ม.....	62
7 ระยะเวลาและการดำเนินงานรวบรวมข้อมูล.....	68
8 เกณฑ์การประเมินผลงานภาระงานสอน.....	78
9 เกณฑ์การประเมินจำนวนวันลา.....	79
10 เกณฑ์การประเมินการผลิตสื่อการเรียนการสอน.....	80
11 เกณฑ์การประเมินการจัดบรรยากาศภายในชั้นเรียน.....	82
12 เกณฑ์การประเมินการจัดป้ายนิเทศส่งเสริมการเรียนรู้(มุมประสบการณ์).....	84
13 เกณฑ์การประเมินงานธุรการในชั้นเรียน.....	86
14 เกณฑ์การประเมินการเตรียมแผนการสอน “สิ่งแวดล้อมศึกษา”.....	88
15 เกณฑ์การประเมินการจัดการเรียนการสอน “สิ่งแวดล้อมศึกษา”.....	89
16 เกณฑ์การประเมินการสร้างเกณฑ์การวัดและการประเมินผลงานใน แฟ้มสะสมงานของนักเรียน.....	91
17 เกณฑ์การประเมินการวัดและการประเมินผลงานในแฟ้มสะสมงาน ของนักเรียน.....	93
18 เกณฑ์การประเมินผลการสอนโดยนักเรียน.....	94
19 แบบประเมินการสอนโดยนักเรียน.....	95
20 เกณฑ์การประเมินการตรวจผลงาน สมุดแบบฝึกหัดของนักเรียน.....	96
21 เกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละวิชา/ กลุ่มประสบการณ์.....	98
22 เกณฑ์การประเมินการเข้ารับการอบรม สัมมนา หรือศึกษาดูงาน.....	99
23 เกณฑ์การประเมินผลงานดีเด่นทางวิชาการของนักเรียน.....	100
24 เกณฑ์การประเมินผลงานดีเด่นด้านการสอนของตนเอง.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
25	เกณฑ์การประเมินผลงานที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ พัฒนาศาสตร์ฯ..... 102
26	จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิและผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง เกณฑ์การประเมินผลงานในเพิ่มสะสมงานการสอนกับการปฏิบัติงาน การสอนของครูโรงเรียนวัดหนองหญ้า..... 106

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ผลงานของนักเรียนจากการเรียนการสอนเรื่อง “ระบบนิเวศในนาข้าว”	60
2 ผลงานของนักเรียนจากการเรียนการสอนเรื่อง “ส่วนประกอบของพืช”	64
3 การประชุมร่วมกันเพื่อการศึกษาการจัดทำแฟ้มสะสมงานการสอน.....	70
4 การประชุมในการพัฒนาเกณฑ์การประเมินผลงานในแฟ้มสะสมงานการสอน.....	72

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	32
2 แผนผังโรงเรียนวัดหนองหมู.....	40
3 การบริหารงานในองค์กร.....	48
4 แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนแมลงที่เป็นศัตรูธรรมชาติ.....	61